



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ نَسْتَعِينُ إِنَّهُ خَيْرٌ نَاصِرٍ وَمَعِينٍ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ أَبَدًا آمِينَ

قال الله العلي العظيم في كتابه العلي الحكيم: فلا أقسم بمواقع النجوم وإنه لقسر لو تعلمون عظيم

افق مینای مرسولات نجومی: ساعت جهانی KMT مکہ مکرمہ کعبہ مشرفہ

هفته نامه

# راه آسمان

آموزش و تبیین مباحث تقویم و نجوم و تحجیم اسلامی

تهیه و تدوین: پژوهشگاه علوم نجوم و تقویم و تحجیم بنیاد حیات اعلی

بیت حیات اعلی  
پژوهشگاه نجوم و تحجیم

هفته نامه راه آسمان شماره: چهل و هشتم

۲۳ شعبان ۱۴۲۸ = ۱۵ شهریور ۱۳۸۶ = ۶ سپتامبر ۲۰۰۷

# مدیریت اولویت‌های اختیارات

## ساعات ایام هفت‌ماه و اوقات زمینی و هنگام‌های فلکی

✓ گاهی انسان برای انجام کاری مواجه با راه‌های مختلف یا هنگام‌های متفاوت است، که در این صورت اختیار داشته و می‌تواند بر حسب میل و رغبت خود یا دیگری یا بطور اتفاقی کار مطلوب را در یکی از آن اوقات بجای آورد، انسان آگاه به ارتباطات هنگام‌های آسمانی و حوادث زمینی، در این موارد به میل و رغبت و اتفاق رفتار نکرده و بهترین و مناسبترین هنگام را برگزیده و در آن مطلوبش را پیگیری می‌نماید.

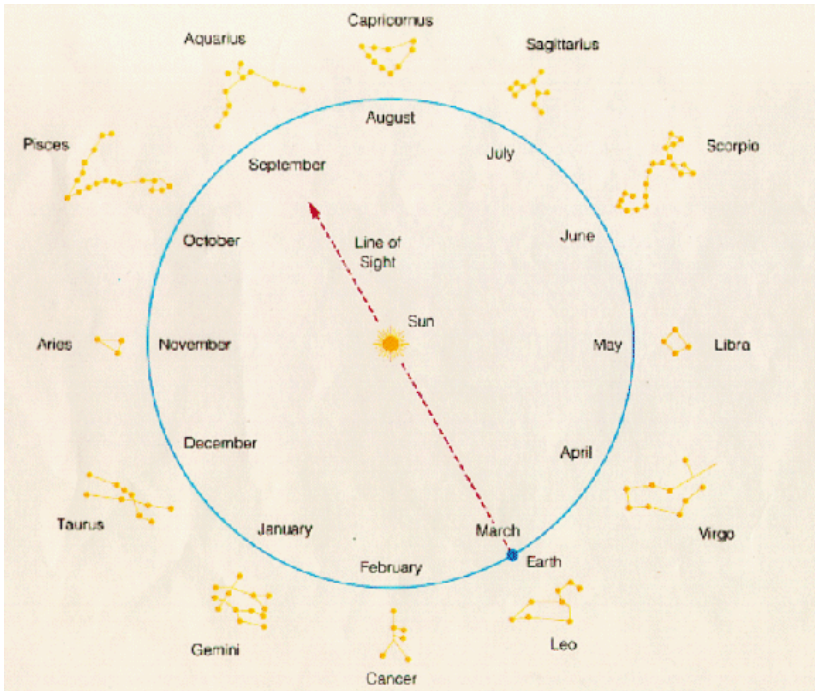
✓ ولی برخی اوقات است که اینطور نبوده و جای اختیار ندارد، چه اینکه انتخاب وقت به دست او نیست، یا اینکه رجحان شرعی و عقلی در جهت معینی است، که وجود رجحان شرعی یا عقلی در وقت معینی مانع اختیار اوست، و باید به همان وقتی که از نظر عقل یا شرع رجحان دارد عمل کند، و اصلاً اینکه نام این مباحث را **اختیارات** گذارده اند، به خوبی می‌فهماند که در مواردی که اختیاری وجود نداشته؛ دیگر جای عمل به این اختیارات نبوده، و تنها با دانستن این احکام؛ به خداوند بهتر پناه برده و از او بیشتر استمداد جسته، و همچنین هوشیاری و دقت لازم را برای پرهیز از محذورات بذل نموده، و در نهایت آمادگی روحی مناسبی برای تحمل عوارض و مشاکل پیدا خواهد نمود.

✓ بنابر این هرگونه سؤال که: چکار کنیم وقتی فلان هنگام برای فلان مطلب مناسب نیست؟ پاسخش واضح است: اگر فرصت داشته و اختیار دارد، در هنگام مناسب مطلب مورد نظر را

دنبال می کند، و اگر فرصت یا اختیار نداشته، با توکل بر حق تعالی و تصدق؛ و رعایت حزم و احتیاط و بکاربردن هوشمندی و تلاش لازم؛ در آخر کار به اراده حق و تقدیر او تسلیم باشد.

✓ احکام اختیارات نسبی بوده و از "کلی عمومی اجمالی" شروع شده تا به "جزئی شخصی تفصیلی" منتهی می شود، طبیعتاً احکام جزئیتر احکام کلیتر را تبیین می کنند، و این نکته پاسخ دهنده برخی موارد اختلاف احکام در مورد خاص می باشد. اگر برای یک هنگام مثلاً دو حکم متفاوت باشد، باید چه کرد؟ این موضوع چند احتمال دارد: کل روز مناسب × کل روز نامناسب یا کل روز مناسب × بخشی از روز نامناسب یا کل روز نامناسب × بخشی از روز مناسب یا کل روز نامناسب × همان بخش از روز نامناسب یا... که شرح آن چنین است:

**(الف):** طبق یکی از احکام اختیارات؛ یکروزی کلاً مناسب باشد، ولی طبق یکی دیگر از احکام اختیارات؛ آن روز کلاً نامناسب است؛ در این مورد بررسی می شود که آیا محدوده



هر دو حکم یکسان است؟ هر دو از نظر موضوع و محدوده کاربری آن کلی است؟ یا اینکه در برخی جهات یکی کلی و دیگری جزئی است؟ اگر دومی است که حکم محدودتر در محدوده خودش نافذ و حکم کلی در بقیه آن نافذ و تطبیق می گردد. اگر اولی است نظر به اعتبار منشأ دو حکم می شود اگر یکی ترجیح دارد، آنرا ترجیح می دهد، و الا در صورت اختیار به احتیاط عمل شده و پرهیز شده و در اضطرار از آن استفاده می شود.

**(ب):** طبق یکی از احکام اختیارات؛ بخشی از يك روز كلا مناسب باشد، ولي طبق یکی دیگر از احکام اختیارات؛ همان هنگام خاص و همان بخش از آن روز نامناسب است؛ مانند وجه قبلي (الف) عمل می شود.

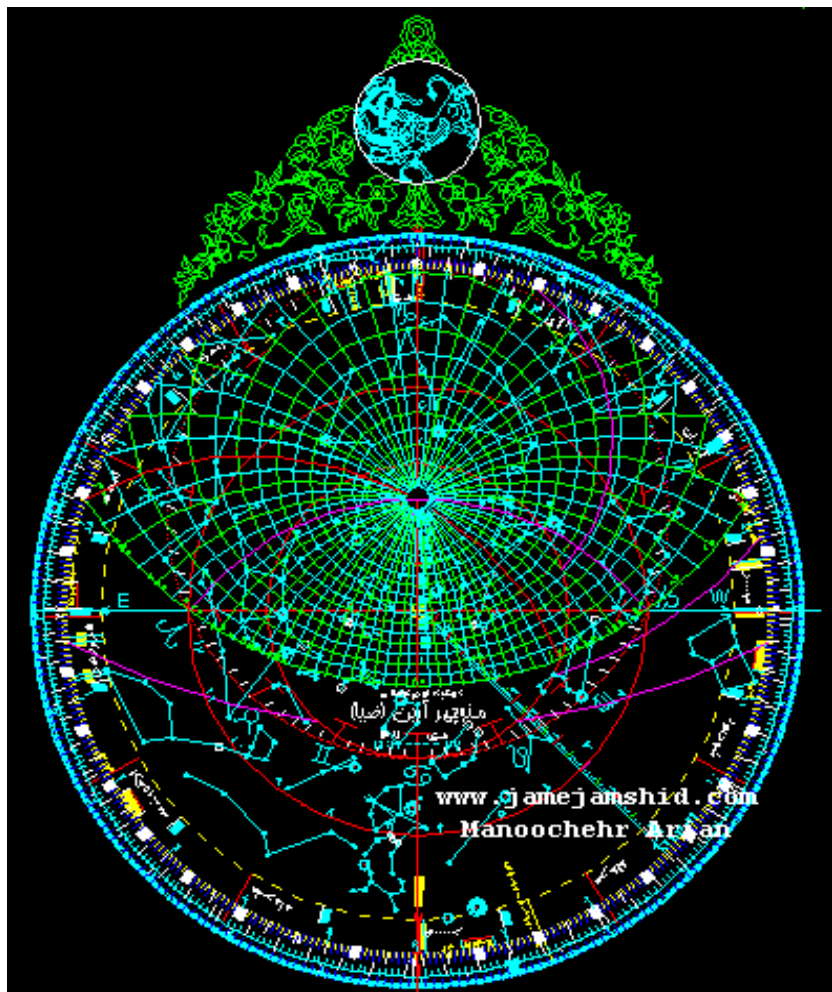
**(ج):** طبق یکی از احکام اختیارات؛ یکروزي كلا مناسب باشد، ولي طبق یکی دیگر از احکام اختیارات؛ هنگام خاصی از آن روز نامناسب است؛ نتیجه این است که آن هنگام خاص از آنروز نامناسب و بقیه روز مناسب است.

**(د):** اما اگر طبق یکی از احکام اختیارات؛ یکروزي كلا نامناسب باشد، ولي طبق یکی دیگر از احکام اختیارات؛ نامناسب بودن به هنگام خاصی از آن روز محدود باشد، نتیجه چه می شود؟ در اینجا دو صورت دارد: یکوقت است شخص امکان برخورد احتیاطی دارد، بر این اساس آن بخش روز دو دلیل منفي داشته و بقیه روز يك دليل منفي دارد. که نتیجتاً از کل آنروز اجتناب می کند، و یکوقت است که امکان برخورد احتیاطی ندارد که در این صورت فقط آن بخش خاص از آن روز منفي بوده و بقیه اش را مثبت تلقی کرده و در آن عمل نموده و منع آسیب احتمالی را با امور معنوي تدارك می نماید.

**هـ):** و اگر طبق یکی از احکام اختیارات؛ یکروزي كلا نامناسب باشد، ولي طبق یکی دیگر از احکام اختیارات؛ هنگام خاصی از آن روز مسعود و مناسب باشد، نتیجه چه می شود؟ آیا فقط آن بخش خاص از آن روز مثبت بوده و بقیه اش منفي است؟ یا اینکه آن روز كلا منفي بوده و فقط آن بخش از روز جنبه منفيش کمتر از بقیه روز می باشد؟ در این صورت مانند وجه قبلي (د) عمل می نماید.

**و:** اگر طبق یکی از احکام اختیارات؛ هنگام خاصی از آن روز مسعود و مناسب باشد، ولی طبق یکی دیگر از احکام اختیارات؛ همان هنگام نامناسب باشد نتیجه چه می شود؟ این وجه مانند وجه (الف) بوده و به همان نحو عمل می شود.

**ز:** اگر طبق یکی از احکام اختیارات؛ هنگامی نامناسب باشد، ولی طبق یکی دیگر از احکام اختیارات؛ همان هنگام خاص از آن روز مسعود و مناسب باشد ولی برای امر مشخصی، نتیجه چه می شود؟ شرح این امر در وجه (الف) اشاره شد.



✓ **بطور خلاصه:** در موارد اشتراك و توافق احكام؛ حكم تشديد مي گردد، و در موارد اختلاف محدوده مطابق آن اجرا مي شود، و در صورت احتياط بطور كلي پرهيز شده و در اضطرار به محدوده مشترك دو حكم اكتفا مي شود.

✓ هرچند احكام جزئيتر بيانگر احكام كليتر است، ولي بنا به اهميت موضوع؛ ممكن است شخص به جهت احتياط؛ مراعات حكم كليتر نموده و آنرا بخاطر وجود حكم جزئيتر ترك ننمايد.

✓ **كلي بودن اختيارات عامه:** در اختيارات عامه تعبيرات كلي بوده و احكام مجمل گفته شده است، از آنجا با كوچكترين عدم رجحان و يا وجود اشكالي در جهتي (كه منجر به ايدۀ آل نبودن مي شود) از آنجا كه ذكر تفصيل موجب پيچيده شدن حكم مي گردد، لذا تنها به ذكر تعبير "مناسب" يا "نامناسب" اكتفا شده است.

✓ با اطلاع از تفصيل احكام مختلف درباره وقايع فلكي مؤثر در يكروز مي بينيم كه چطور عوامل مختلفي دركار بوده و آثار مختلفی بار مي آورند، اين خود شخص است كه هوشمندانه و براساس درايت و مصلحت، نه اميال زودگذر تصميم مناسب را اتخاذ نمايد، لذا يكروزي زمينه كلي اش مناسب بوده ولي عوامل مي تواند همه كارها يا برخي از امور، و كل كار يا برخي از ابعاد كاري را ضعيف يا مختل سازد، با اطلاع از تفصيل و برحسب قدرت انتخاب و ضرورتها ضمن آمادگي مواجهه با مشكلات و پيش بيني لازم؛ با اتخاذ تصميم و تدارك موانع و خللهها با امور معنوي، مي تواند به فضل حق موفق بوده يا درصد آسيب را كمتر نمايد.

✓ عمده دلالتهاي وقايع نجومی همانطور كه از عنوانش بر مي آيد: حكايت از وجود موفقيت يا ناکامي در زمينه يا جهتي هستند، كه با انضمام زمينه های ديگر از قبيل تناسب طالع ولادت شخص يا طالع شروع كار و.. موجب مي شود كه از منافع اين دلالتها بيشتري يا كمتر منتفع شده و يا از آسيبها محفوظ مانده يا بيشتري متضرر گردند، همچنانكه التزامات و تداركات معنوي شخص نيز كمك عمده ای برای نتیجه بهتر شخص از سرانجام اين فعل و انفعالات آسماني مي باشد.

✓ برای جامعیت تقویم سعی شده است که: هر چه بیشتر این احکام تحقیق و گردآوری و ارائه شود، لذا از دیدگاه مسالك و مباني مختلفي ارائه شده، که از نظر اعتبار و اهميت یکسان نبوده، برخی از نظر اعتبار معنوي تقدم داشته، برخی از نظر علمي دقیقتر بوده، نوعي دیگر نسخه و روایتهای مصدر نقلش معتبر و صحیحتر هستند. ملاحظه این موارد در مقام اختلاف احکام در يك موضوع خاص راه گشاست.

✓ از آنجا که قمر سریعترین و نزدیکترین سیاره (در حرکت) به زمین و زمینیان است، لذا وضعیت قمر و اتصالات آن با سایر کواکب؛ بیشتر و سریعتر از بقیه کواکب با اهل زمین ارتباط دارد، البته بخاطر همان سرعت؛ دوام ارتباطش نیز کوتاه است. از این روست که در کتب تنجیم به اختیارات و احکام اتصالات قمر اهتمام خاصی شده است، بنابر این یکی از موجبات ترجیح و اولویت؛ احکام اتصالات قمر بر دیگر کواکب و وضعیتهای فلکی آنهاست. در تقویم تخصصي نیز ذکر وضعیتهای فلکی مربوط به قمر؛ مقدم بر دیگر کواکب آمده است.

✓ **نکته مهم:** برخلاف رویکرد و برداشت عامه از موضوع اختیارات؛ که بیشتر به شناختن مواقع محذور یا پیداکردن راههای دفع محذور؛ محدود می شود، ولي آنچه برای اهل معرفت در این زمینه مطرح بوده و بیشتر مورد توجه است این است که: سعی می کنند مقتضیات و زمینه ها و استعدادات و انرژیهای موجود در هنگامهای مختلف را شناسایی کرده تا برای طراحی و برنامه ریزی و کارهای خود بصیرت بیشتری داشته و بهتر بتوانند از امکانات و نیروهای آسمانی موجود در هنگامهای مختلف بهره بگیرند.



استخراج و تدوین

# بیت حیات اعلیٰ پژوهشگاه نجومی و نجومی

طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی

## دار المعارف الإلهیة

۱۴۲۸

<http://nojum-tanjim.own0.com/forum-f5/topic-t10.htm>

<http://raah-aasemaan.maktoobblog.com>

<http://raah-aasemaan.blogfa.com>

[Hayaat.Aelaa@laposte.net](mailto:Hayaat.Aelaa@laposte.net)

# والحمد لله رب العالمین